

БҰЙРЫҚ

2025 жыл 15 қазан

Талдықорған қаласы

ПРИКАЗ

76-н

№

город Талдықорған

**Сыбайлас жемқорлыққа
қарсы стандартын бекіту
туралы**

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабы 2-тармағына сәйкес, **БҰЙЫРАМЫН:**

1. «Жетісу облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы» мемлекеттік мекемесінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты (бұдан әрі - Стандарт) осы бұйрықтың қосымшасына сәйкес бекітілсін.

2. Әкімшілік-қаржы бөлімінің бас маманы (Ноғайбеков Ә.Қ.).

- «Жетісу облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы» мемлекеттік мекемесінің мемлекеттік қызметшілерін Стандартпен таныстырылсын;

- Стандарттың мәтінін мекеменің ресми ғаламтор-ресурсында орналастырылсын.

Басқарма басшысының м.а.

К. Даурембеков

«Жетісу облысының табиғи
ресурстар және табиғатты
пайдалануды реттеу басқармасы»
ММ-сі
басшысының м.а. 2025 жылғы «15»
қазандағы №76 бұйрығына
қосымша

**«Жетісу облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу
басқармасы» ММ-нің
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты**

1. Жалпы ережелер

1. Басқарманың осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабына, Қазақстан Республикасының уәкілетті органның бекіткен сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға сәйкес әзірленді және ұсынымдық сипатта болады.

2. Қоғамдық қатынастар саласының атауы, басқарманың қызметін ақпараттық-талдау, ұйымдық-құқықтық және материалдық – техникалық қамтамасыз ету.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты әзірлеушінің атауы «Жетісу облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы» ММ-сі (бұдан әрі - Басқарма).

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт қоғамдық қатынастардың оқшауланған саласы үшін сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесін белгілеуге бағытталған.

5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу міндеттері:

1) қоғамдық қатынастардың оқшауланған саласында жұмыс істейтін адамдарда сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлықты қалыптастыру;

2) сыбайлас жемқорлық көріністерін дер кезінде анықтау және олардың жағымсыз салдарының алдын алу.

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың қағидаттары:

1) заңдылық;

- 2) транспаренттілік;
- 3) әдептілік;
- 4) жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін сақтау және оларды сыбайлас жемқорлық көріністерінен қорғау;
- 5) мүдделер қақтығысын болдырмау.

7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар белгіленген қағидаларды мүлтіксіз сақтауға және сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алуға бағытталған қоғамдық қатынастардың оқшауланған саласында жұмыс істейтін адамдардың іс-әрекеттері мен шешімдерін айқындайды.

8. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың негізінде сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу тұрғысынан лауазымдық міндеттерді орындау бойынша тікелей іс-қимылдар:

- 1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартта қозғалатын салада жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру;
- 2) өз құзыреті шегінде басқарушылық және өзге де шешімдерді даярлау және қабылдау;
- 3) Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің жобаларын дайындау;
- 4) тиісті тіршілік ету саласының ерекшелігіне байланысты өзге де қоғамдық маңызы бар.

2. Қоғамдық қатынастардың оқшауланған саласында жұмыс істейтін адамдардың мінез-құлық (іс-қимыл) қағидалары

9. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарымен қозғалатын салада жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде:

1) Қазақстан Республикасының Конституциясын және заңдарын, Қазақстан Республикасы Президентінің, Үкіметінің актілерін, өзге де нормативтік құқықтық актілерді, Министрдің және жауапты хатшының бұйрықтарын, сондай-ақ Басқарманың Ережесін басшылыққа алуға міндетті;

2) Қазақстан халқының бірлігі мен елдегі ұлтаралық келісімді нығайтуға ықпал етуге, мемлекеттік тілге және басқа тілдерге, Қазақстан халқының салт-дәстүрлеріне құрметпен қарауға;

3) адал, әділ, қарапайым болуға, жеке тұлғалармен, заңды тұлғалардың өкілдерімен және әріптестерімен қарым-қатынаста жалпы қабылданған моральдық-әдептілік нормаларын сақтауға, сыпайылық пен әдептілік танытуға;

4) жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын шешімдерді қабылдаудың ашықтығын қамтамасыз етуге міндетті;

5) өзінің іс-әрекетімен және мінез-құлқымен қоғам тарапынан айтылатын сынға себепкер болмауға, сынағаны үшін қудалауға жол бермеуге, орынды сынды кемшіліктерді жою мен өзінің қызметін жақсарту үшін пайдалануға міндетті;

6) жеке сипаттағы мәселелерді шешу кезінде мемлекеттік органдардың, ұйымдардың, мемлекеттік қызметшілер мен өзге де адамдардың қызметіне ықпал ету үшін өзінің қызметтік жағдайын пайдаланбауға тиіс;

7) шындыққа сәйкес келмейтін мәліметтерді таратпауға;

8) жасағаны үшін заңнамада тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық көзделген құқық бұзушылықтар мен теріс қылықтарды жасауға жол бермеуге;

9) мемлекеттік органда еңбек заңнамасы мен мемлекеттік қызмет туралы заңнаманың орындалуын қамтамасыз етуге, еңбек режимі мен жағдайларының сақталуын, сондай-ақ мемлекеттік қызметте болуға байланысты шектеулердің сақталуын қамтамасыз етуге міндетті.

10. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуға байланысты Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезінде лауазымды тұлғаларға:

1) Мемлекеттік сатып алу үшін пайдаланылатын ақшалай қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсау;

2) заңда көзделген жағдайларды қоспағанда, мемлекеттік сатып алуды өткізу рәсіміне қатысу үшін әлеуетті өнім берушілерге тең мүмкіндіктер беруге міндетті;

3) мемлекеттік сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығын қамтамасыз етуге міндетті;

4) сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу;

5) атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және Борышкерлердің бірыңғай тізіліміне енгізілген әлеуетті өнім беруші және (немесе) ол тартатын қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысуға жол бермеуге міндетті.

11. Өз құзыреті шеңберінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде:

1) қызметтік міндеттерін орындау кезінде мүдделер қақтығысының, жеке басының мүддесінің туындағаны туралы, Сыбайлас жемқорлық мінез-құлыққа және сыйлықтар алуға көндіру туралы тікелей немесе тікелей басшыға баяндауға;

2) жеке сипаттағы мәселелерді шешу кезінде мемлекеттік органдардың, ұйымдардың, мемлекеттік қызметшілер мен өзге де адамдардың қызметіне ықпал ету үшін өзінің қызметтік жағдайын пайдаланбауға;

3) әріптестерге, басшыларға және өзге де лауазымды адамдарға лауазымдық өкілеттіктерді пайдалана отырып мүліктік пайда, игіліктер не артықшылықтар алу үшін сыйлықтар бермеуге және қызметтік емес қызметтер көрсетпеуге;

4) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуда белсенділік таныту;

5) өздеріне мәлім болған сыбайлас жемқорлық фактілері туралы, сондай-ақ материалдарды тездетіп қарағаны үшін қандай да бір пайда алуға итермелеу не болмаса әуре-сарсаңға салу туралы басшылыққа дереу баяндауға міндетті;

6) орындау үшін алынған өкімнің заңдылығына күмәнданғаны туралы тікелей басшысына жазбаша нысанда дереу хабарлауға міндетті;

7) егер тікелей басшының өзі мүдделер қақтығысына тартылған болса, жоғары тұрған басшыға жүгіну қажет;

8) кірістер алумен байланысты кәсіпкерлік және өзге де қызметті жүзеге асыруда біреуге көмек көрсетуден бас тартуға құқығы бар.

12. Нормативтік құқықтық актілердің жобаларын дайындау кезінде:

1) Нормативтік құқықтық актілердің жобаларын дайындау мен талқылауға жұртшылықтың, бұқаралық ақпарат құралдарының міндетті түрде қатысуын қамтамасыз етуге міндетті;

2) Жетісу облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасының құрылымдық бөлімшелерінің құқықтық актілерге мониторинг жүргізуін үйлестіруді және тұрақты негізде тиісті есептер дайындауды қамтамасыз ету;

3) әзірленген нормативтік құқықтық актілердің жобалары мүдделі мемлекеттік органдарға келісуге жіберілгенге дейін ашық нормативтік құқықтық актілердің интернет-порталында жария талқылау үшін орналастырылсын;

4) нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық факторлары немесе олардың белгілері бар нормаларды пайдаланбауға міндетті.

13. Басқарма қызметкерлерін/қызметкерлерін іріктеу және орналастыру бойынша кадрлық жұмысты ұйымдастыру кезінде:

1) тағайындау материалдарын қараудың белгіленген мерзімдерін сақтауға міндетті;

2) басқармаға қызметке/жұмысқа қабылдау кезінде лауазымды тұлғаларға жүктелетін негізгі міндеттерді, тыйымдар мен шектеулерді түсіндіру;

3) кадрларды іріктеу кезінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын сақтауға міндетті;

4) мемлекеттік қызметшілердің дербес деректері туралы мәліметтерді негізсіз беруге жол бермеу;

5) қызметке/жұмысқа кандидаттардан еңбек шартын жасасу үшін қатысы жоқ құжаттарды талап етпеуге;

6) Басқарма қызметкерлеріне қатысты қызметтік тексерулерді объективті және жан-жақты жүргізуге міндетті.

14. Өмір сүру саласының ерекшелігіне байланысты туындайтын басқа қатынастар кезінде:

1) бағынысты лауазымды тұлғалардың қызметтік өкілеттіктерінің міндеттері мен көлемін нақты және нақты айқындау;

2) қарамағындағы лауазымды тұлғалар арасында еңбек жүктемесін біркелкі бөлмеуге жол бермеу;

3) олардың қызметінің нәтижелерін бағалау кезінде, сондай-ақ көтермелеу және жазалау шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік танытуға міндетті;

4) бағынысты қызметкерлерге қатысты негізсіз айыптауларға, дөрекілік, адамдық қадір-қасиетін кемсіту, жөнсіздік, орынсыз мінез-құлық фактілеріне жол бермеуге тиіс;

5) нақты орындалмайтын немесе олардың лауазымдық міндеттерінен тыс, сондай-ақ заңнамаға қайшы келетін өкімдер бермеуге;

6) қызметтен тыс сипаттағы мәселелерді шешу кезінде қарамағындағылардың қызметіне ықпал ету үшін қызмет бабын пайдаланбауға;

7) қарамағындағы қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға мәжбүрлемеу;

8) әріптестердің өздерінің лауазымдық міндеттерін орындауы барысында туындаған мүдделер қақтығысын реттеу бойынша түбегейлі шараларды уақтылы қабылдауға;

9) мүліктің сақталуын қамтамасыз етуге, автокөлік құралдарын қоса алғанда, меншікті қызметтік мақсаттарда ұтымды, тиімді пайдалануға міндетті.

15. Өзге де шектеулер мен тыйым салулар

1) Қазақстан Республикасының Конституциясын және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, Мемлекеттік қызмет туралы заңнамасының талаптарын сақтауға міндетті;

2) Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген шектеулерді сақтауға міндетті;

3) басқарма басшысының лауазымдық өкілеттіктері шегінде шығарылған бұйрықтарын орындауға міндетті;

4) әріптестеріне, басшыларына және өзге де лауазымды адамдарға сыйлықтар бермеуге міндетті.

5) қызметтік өкілеттігін орындауға байланысты сыйлықтар қабылдамауға міндетті;

6) басқа адамдарды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндірмеуге және ынталандырмауға тиіс;

7) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табу мақсатында таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдаланбауға міндетті.

Приложение

к приказу и.о. руководителя
ГУ «Управление природных
ресурсов и регулирования
природопользования области
Жетісу»

от «15» октября 2025 года № 76-н

**ГУ " Управление природных ресурсов и регулирования природопользования
области Жетісу»
Антикоррупционный стандарт**

1. Общие положения

1. Настоящий антикоррупционный стандарт управления разработан и носит рекомендательный характер в соответствии со статьей 10 Закона Республики Казахстан от 18 ноября 2015 года «О противодействии коррупции», методическими рекомендациями по разработке антикоррупционных стандартов, утвержденными уполномоченным органом Республики Казахстан.

2. Наименование сферы общественных отношений, информационно-аналитическое, организационно-правовое и материально – техническое обеспечение деятельности управления.

3. Наименование разработчика антикоррупционного стандарта ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Жетісу» (далее - Управление).

4. Антикоррупционный стандарт направлен на установление системы рекомендаций, направленных на предупреждение коррупции для обособленной сферы общественных отношений.

5. Задачами разработки антикоррупционных стандартов являются:

1) формирование устойчивого антикоррупционного поведения у лиц, работающих в обособленной сфере общественных отношений;

2) своевременное выявление коррупционных проявлений и предупреждение их негативных последствий.

6. Принципы антикоррупционных стандартов:

1) законность;

2) транспарентность;

3) этичность;

4) соблюдение прав и законных интересов физических и юридических лиц и защита их от коррупционных проявлений;

5) предотвращение конфликта интересов.

7. Антикоррупционные стандарты определяют действия и решения лиц, работающих в обособленной сфере общественных отношений, направленные на неукоснительное соблюдение установленных правил и предупреждение коррупционных проявлений.

8. Прямые действия по выполнению должностных обязанностей на основе антикоррупционных стандартов на предмет недопущения коррупционных проявлений:

1) реализация прав и законных интересов физических и юридических лиц в сфере, затрагиваемой антикоррупционным стандартом;

2) Подготовка и принятие управленческих и иных решений в пределах своей компетенции;

3) подготовка проектов нормативных правовых актов Республики Казахстан;

4) иного общественного значения в зависимости от специфики соответствующей сферы жизнедеятельности.

2. Принципы поведения (действия) лиц, работающих в обособленной сфере общественных отношений

9. При реализации прав и законных интересов физических и юридических лиц в сфере, затрагиваемой антикоррупционными стандартами:

1) руководствоваться Конституцией и законами Республики Казахстан, актами Президента, Правительства Республики Казахстан, иными нормативными правовыми актами, приказами Министра и ответственного секретаря, а также Положением управления;

2) способствовать укреплению единства народа Казахстана и межнационального согласия в стране, уважать государственный язык и другие языки, традиции и обычаи народа Казахстана;

3) Быть честным, справедливым, скромным, соблюдать общепринятые морально-этические нормы во взаимоотношениях с физическими лицами, представителями юридических лиц и коллегами, проявлять вежливость и порядочность;

4) обеспечивать прозрачность принятия решений, затрагивающих права и законные интересы физических и юридических лиц;

5) своими действиями и поведением не провоцировать критику со стороны общества, не допускать преследований за критику, использовать разумную критику для устранения недостатков и улучшения своей деятельности;

6) не использовать служебное положение для оказания влияния на деятельность государственных органов, организаций, государственных служащих и иных лиц при решении вопросов личного характера;

7) не распространять сведения, не соответствующие действительности;

8) не допускать совершения правонарушений и проступков, за совершение которых законодательством предусмотрена дисциплинарная, административная или уголовная ответственность;

9) обеспечивать исполнение трудового законодательства и законодательства о государственной службе в государственном органе, обеспечивать соблюдение режима и условий труда, а также ограничений, связанных с пребыванием на государственной службе.

10. При осуществлении государственных закупок, связанных с приобретением товаров, работ, услуг, должностным лицам запрещается:

1) оптимальное и эффективное расходование денежных средств, используемых для государственных закупок;

2) предоставлять потенциальным поставщикам равные возможности для участия в процедуре проведения государственных закупок, за исключением случаев, предусмотренных законом;

3) обеспечивать прозрачность и прозрачность процесса государственных закупок;

4) недопущение коррупционных проявлений;

5) не допускать участия в качестве потенциального поставщика и (или) привлекаемого им субподрядчика (соисполнителя), имеющего неисполненные обязательства по исполнительным документам и включенного в Единый реестр должников.

11. При подготовке и принятии управленческих и иных решений в рамках своей компетенции:

1) докладывать непосредственному или непосредственному руководителю о возникновении конфликта интересов, личных интересов при исполнении служебных обязанностей, о склонении к коррупционному поведению и получению подарков;

2) не использовать служебное положение для оказания влияния на деятельность государственных органов, организаций, государственных служащих и иных лиц при решении вопросов личного характера;

3) не дарить коллегам, руководителям и иным должностным лицам подарки и не оказывать неслужебных услуг для получения имущественных выгод, благ либо преимуществ с использованием должностных полномочий;

4) проявлять активность в противодействии коррупции, раскрытии коррупционных правонарушений;

5) незамедлительно докладывать руководству о ставших им известными фактах коррупции, а также о побуждении к получению какой-либо выгоды за ускоренное рассмотрение материалов, либо о сложностях;

6) незамедлительно в письменной форме сообщать непосредственному руководителю о подозрении в законности распоряжения, полученного для исполнения;

7) если непосредственный руководитель сам вовлечен в конфликт интересов, необходимо обратиться к вышестоящему руководителю;

8) отказать кому-либо в оказании помощи в осуществлении предпринимательской и иной деятельности, связанной с получением доходов.

12. При подготовке проектов нормативных правовых актов:

1) обеспечивать обязательное участие общественности, средств массовой информации в подготовке и обсуждении проектов нормативных правовых актов;

2) обеспечение координации проведения мониторинга правовых актов структурными подразделениями Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Жетісу и подготовки соответствующих отчетов на постоянной основе;

3) до направления разработанных проектов нормативных правовых актов на согласование в заинтересованные государственные органы разместить на интернет-портале открытых нормативных правовых актов для публичного обсуждения;

4) не использовать в нормативных правовых актах нормы, содержащие коррупционные факторы или их признаки.

13. При организации кадровой работы по подбору и расстановке сотрудников/сотрудников Управления:

1) соблюдать установленные сроки рассмотрения материалов назначения;

2) разъяснение управлению основных обязанностей, запретов и ограничений, возлагаемых на должностных лиц при приеме на службу/работу;

3) соблюдать требования законодательства Республики Казахстан при подборе кадров;

4) не допускать необоснованной передачи сведений о персональных данных государственных служащих;

5) не требовать от кандидатов на службу/работу документов, не имеющих отношения к заключению трудового договора;

6) объективно и всесторонне проводить служебные проверки в отношении сотрудников Управления.

14. При других отношениях, возникающих в зависимости от специфики сферы жизнедеятельности:

1) четкое и четкое определение задач и объема служебных полномочий подчиненных должностных лиц;

2) недопущение неравномерного распределения трудовой нагрузки между подчиненными должностными лицами;

3) проявлять справедливость и объективность при оценке результатов их деятельности, а также при применении мер поощрения и взыскания;

4) не допускать необоснованных обвинений в отношении подчиненных сотрудников, фактов грубости, дискриминации человеческого достоинства, недобросовестности, ненадлежащего поведения;

5) не давать распоряжений, которые фактически не исполняются или выходят за рамки их должностных обязанностей, а также противоречат законодательству;

6) не использовать служебное положение для воздействия на деятельность подчиненных при решении вопросов внеслужебного характера;

7) не принуждать подчиненных к совершению коррупционных правонарушений;

8) своевременно принимать кардинальные меры по урегулированию конфликта интересов, возникшего в ходе исполнения коллегами своих должностных обязанностей;

9) обеспечивать сохранность имущества, рационально, эффективно использовать собственность в служебных целях, включая автотранспортные средства.

15. Иные ограничения и запреты

1) соблюдать требования Конституции Республики Казахстан и законодательства Республики Казахстан О противодействии коррупции, Государственной службе;

2) соблюдать ограничения, установленные законами Республики Казахстан;

3) выполнять приказы руководителя управления, изданные в пределах его должностных полномочий;

4) не дарить подарки коллегам, руководителям и иным должностным лицам.

5) не принимать подарки в связи с исполнением служебных полномочий;

6) не убеждать и не поощрять других лиц к совершению коррупционных правонарушений;

7) не использовать служебную и иную информацию, не подлежащую распространению, в целях получения или извлечения имущественных и неимущественных благ и преимуществ.
